تهیه گزارشات Crosstab به کمک LINQ

عنوان: **تهیه گزارشات** نویسنده: وحید نصی*ری*

تاریخ: ۲۲:۵۲:۰۰ ۱۳۹۰/۰۸/۲۲ سww.dotnettips.info

برچسبها: LINQ

در گزارشات Crosstab، ردیفهای یک گزارش، تبدیل به ستونهای آن میشوند؛ به همین جهت به آنها Pivot tables هم میگویند.

برای مثال فرض کنید که قصد دارید گزارش تعداد ساعت کارکرد را به ازای هر پروژه در طول چند ماه تعیین کنید. گزارش متداول از این نوع اطلاعات، یک لیست بلند بالای بیمفهوم است. این گزارش تشکیل شده از صدها رکورد به ازای کارکنان مختلف در پروژههای مختلف و ... هیچ ارزش آماری خاصی ندارد. یک گزارش بدوی است. زمانیکه این گزارش را تبدیل به حالت crosstab میکنیم، اولین ستون فقط یک شماره پروژه خواهد بود و ستونهای بعدی، مثلا نام ماهها و مقادیر آنها هم جمع کارکرد افراد بر روی یک پروژه مشخص.

مثال اول) تهیه گزارش Crosstab جمع هزینههای واحدهای مختلف به تفکیک ماه

کلاس هزینههای زیر را در نظر بگیرید که به کمک آن میتوان به ازای هر واحد یا دپارتمان در تاریخهای متفاوت، هزینهای را مشخص ساخت:

```
using System;

namespace Pivot.Sample1
{
    public class Expense
    {
        public DateTime Date { set; get; }
            public string Department { set; get; }
            public decimal Expenses { set; get; }
}
```

با توجه به این کلاس، یک منبع داده آزمایشی جهت تهیه گزارشات، میتواند به صورت زیر باشد:

```
using System;
using System.Collections.Generic;

namespace Pivot.Sample1
{
    public class ExpenseDataSource
    {
        public static IList<Expense> ExpensesDataSource()
        {
            return new List<Expense>
            {
                  new Expense { Date = new DateTime(2011,11,1), Department = "Computer", Expenses = 100}
},

            new Expense { Date = new DateTime(2011,11,1), Department = "Math", Expenses = 200 },
            new Expense { Date = new DateTime(2011,11,1), Department = "Physics", Expenses = 150 },
            new Expense { Date = new DateTime(2011,10,1), Department = "Computer", Expenses = 75 },
            new Expense { Date = new DateTime(2011,10,1), Department = "Math", Expenses = 150 },
            new Expense { Date = new DateTime(2011,10,1), Department = "Physics", Expenses = 130 },

            new Expense { Date = new DateTime(2011,9,1), Department = "Computer", Expenses = 90 },
            new Expense { Date = new DateTime(2011,9,1), Department = "Computer", Expenses = 95 },
            new Expense { Date = new DateTime(2011,9,1), Department = "Math", Expenses = 95 },
            new Expense { Date = new DateTime(2011,9,1), Department = "Physics", Expenses = 100 }
            }
        }
    }
}
```

```
}
```

و اگر این لیست را به همین شکلی که هست نمایش دهیم، خروجی زیر را خواهیم داشت:

▲ List <expense> (9 items)</expense>				
Date	Department	Expenses =		
ق.ظ 2011/11/01 12:00:00	Computer	100		
ق.ظ 2011/11/01 12:00:00	Math	200		
ق.ظ 2011/11/01 12:00:00	Physics	150		
ق.ظ 2011/10/01 12:00:00	Computer	75		
ق.ظ 2011/10/01 12:00:00	Math	150		
ق.ظ 2011/10/01 12:00:00	Physics	130		
ق.ظ 2011/09/01 12:00:00	Computer	90		
ق.ظ 2011/09/01 12:00:00	Math	95		
ق.ظ 2011/09/01 12:00:00	Physics	100		
		1090		

که ... خروجی مطلوبی نیست. در اینجا ما فقط 9 رکورد داریم؛ اما در عمل به ازای هر روز، یک رکورد میتواند وجود داشته باشد و این لیست طولانی، هیچ ارزش آماری خاصی ندارد. میخواهیم سرستونهای گزارش ما مطابق جدول زیر باشند:

Month \equiv ComputerDepartment \equiv MathDepartment \equiv PhysicsDepartment \equiv

یعنی اگر سه ماه را در نظر بگیریم با هر تعداد رکورد، فقط سه ردیف به ازای هر ماه باید حاصل شود و ستونهای دیگر هم نام بخشها یا واحدهای موجود باشند.

برای رسیدن به این خروجی Crosstab، میتوان کوئری LINQ زیر را به کمک امکانات گروه بندی اطلاعات آن تهیه کرد:

```
.ExpensesDataSource()
                        .GroupBy(t =>
                                   new
                                        Year = t.Date.Year,
                                       Month = t.Date.Month
                        .Select(myGroup =>
                                   new
                                        //Year = myGroup.Key.Year,
                                        Month = myGroup.Key.Month,
                                       ComputerDepartment = myGroup.Where(x => x.Department ==
"Computer").Sum(x => x.Expenses),
                                       MathDepartment = myGroup.Where(x => x.Department ==
"Math").Sum(x => x.Expenses),
                                        PhysicsDepartment = myGroup.Where(x => x.Department ==
"Physics").Sum(x => x.Expenses)
                                   })
                        .ToList();
        }
    }
```

که اینبار خروجی زیر را تولید میکند.

▲ IEnumerable<> (3 items)						
Month ≡	ComputerDepartment ≡	MathDepartment ≡	PhysicsDepartment ≡			
11	100	200	150			
10	75	150	130			
9	90	95	100			
	265	445	380			

اگر علاقمند باشید که مثال فوق را در برنامهی LINQPad آزمایش کنید، این فایل را دریافت نموده و در آن برنامه باز نمائید.

مثال دوم) تهیه لیست Crosstab حضور و غیاب افراد در طول یک هفته

کلاس StudentStat را جهت ثبت اطلاعات حضور یک دانشجو، میتوان به شکل زیر تعریف کرد:

```
using System;

namespace Pivot.Sample2
{
    public class StudentStat
    {
        public int Id { set; get; }
            public string Name { set; get; }
            public DateTime Date { set; get; }
            public bool IsPresent { set; get; }
}
```

```
using System;
using System.Collections.Generic;
 namespace Pivot.Sample2
      public class StudentsStatDataSource
          public static IList<StudentStat> CreateMonthlyReportDataSource()
               var result = new List<StudentStat>();
               var rnd = new Random();
               for (int day = 1; day < 6; day++)
                    for (int student = 1; student < 6; student++)</pre>
                         result.Add(new StudentStat
                              Id = student,
                             Date = new DateTime(2011, 11, day),
IsPresent = rnd.Next(-1, 1) == 0 ? true : false,
Name = "student " + student
                         });
                    }
               }
               return result;
         }
}
```

خروجی این گزارش هم در این حالت ساده با 5 دانشجو و فقط 5 روز، 25 رکورد خواهد بود:

_	▲ List <studentstat> (25 items)</studentstat>						
Id	Name	Date	IsPresent				
1	student 1	ق.ط 12:00:00 12:00:00	True				
2	student 2	ق.ظ 12:00:00 2011/11/01	False				
3	student 3	ق.ظ 12:00:00 2011/11/01	True				
4	student 4	ق.ظ 12:00:00 2011/11/01	False				
5	student 5	ق.ظ 12:00:00 2011/11/01	False				
1	student 1	ق.ظ 12:00:00 2011/11/02	False				
2	student 2	ق.ظ 12:00:00 2011/11/02	True				
3	student 3	ق.ظ 12:00:00 2011/11/02	True				
4	student 4	ق.ظ 12:00:00 2011/11/02	False				
5	student 5	ق.ظ 2011/11/02 12:00:00	True				
1	student 1	ق.ط 12:00:00 2011/11/03	True				
2	student 2	ق.ظ 12:00:00 2011/11/03	False				
3	student 3	ق.ط 12:00:00 2011/11/03	True				
4	student 4	ق.ظ 12:00:00 2011/11/03	False				
5	student 5	ق.ظ 12:00:00 2011/11/03	True				
1	student 1	ق.ط 12:00:00 2011/11/04	False				
2	student 2	ق.ط 12:00:00 2011/11/04	True				
3	student 3	ق.ظ 12:00:00 2011/11/04	True				
4	student 4	ق.ط 12:00:00 2011/11/04	True				
5	student 5	ق.ظ 12:00:00 2011/11/04	True				
1	student 1	ق.ظ 12:00:00 2011/11/05	False				
2	student 2	ق.ظ 12:00:00 2011/11/05	True				
3	student 3	ق.ظ 2011/11/05 12:00:00	True				
4	student 4	ق.ظ 12:00:00 2011/11/05	True				
5	student 5	ق.ظ 12:00:00 2011/11/05	False				

که ... این هم آنچنان از لحاظ آماری مطلوب و مفهوم نیست. میخواهیم سطرهای این گزارش همانند لیست واقعی حضورغیاب، فقط از نام افراد تشکیل شود و همچنین ستونها مثلا شماره یا نام روزهای یک هفته یا ماه باشند. مثلا به شکل زیر:

Id Name | Day1IsPresent | Day2IsPresent | Day3IsPresent | Day4IsPresent | Day5IsPresent | PresentsCount | AbsentsCount |

برای رسیدن به این خروجی Crosstab، مثلا میتوان از کوئری LINQ زیر کمک گرفت که بر اساس شماره دانشجویی اطلاعات را گروه بندی کرده است:

```
using System.Collections;
using System.Linq;
namespace Pivot.Sample2
    public class PivotTable
        public static IList StudentsStatCrossTab()
             return StudentsStatDataSource
                         .CreateWeeklyReportDataSource()
                         .GroupBy(x = x)
                                    new
                                       x.Td
                         .Select(myGroup =>
                                   new
                                        myGroup.Key.Id,
                                        Name = myGroup.First().Name,
                                        Day1IsPresent = myGroup.Where(x => x.Date.Day ==
1).First().IsPresent,
                                        Day2IsPresent = myGroup.Where(x => x.Date.Day ==
2).First().IsPresent,
                                        Day3IsPresent = myGroup.Where(x => x.Date.Day ==
3).First().IsPresent,
                                        Day4IsPresent = myGroup.Where(x => x.Date.Day ==
4).First().IsPresent,
                                        Day5IsPresent = myGroup.Where(x => x.Date.Day ==
5).First().IsPresent,
                                        PresentsCount = myGroup.Where(x => x.IsPresent).Count(),
                                        AbsentsCount = myGroup.Where(\dot{x} \Rightarrow !x.IsPresent).Count()
                         .ToList();
        }
    }
}
```

و این کوئری خروجی زیر را تولید میکند که از هر لحاظ نسبت به لیست قبلی مفهوم تر است:

•	▲ IEnumerable<> (5 items)							
Id	Name	Day1IsPresent	Day2IsPresent	Day3IsPresent	Day4IsPresent	Day5IsPresent	PresentsCount ≡	AbsentsCount ≡
1	student 1	True	False	False	True	True	3	2
2	student 2	False	True	False	True	False	2	3
3	student 3	False	False	False	False	False	0	5
4	student 4	True	True	True	False	True	4	1
5	student 5	True	True	False	True	True	4	1
							13	12

فایل LINQPad این مثال را میتوانید <mark>از اینجا</mark> دریافت کنید.